

POSTANOWIENIE

22 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 22 lipca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku E.C.

z udziałem A.C., T.C., M.J., M.C., T.C. i J.Ż.

o stwierdzenie nabycia spadku po W.C.,

na skutek skargi kasacyjnej T.C.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Toruniu

z 29 sierpnia 2025 r., VIII Ca 68/25,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek E.C. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

T.C. – uczestnik postępowania z wniosku E.C. o stwierdzenie nabycia spadku po W.C. wywiódł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Toruniu z 29 sierpnia 2025 r., uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, sprowadzającego się do ustalenia hierarchii dowodów z opinii biegłych różnych specjalności w sprawach o stwierdzenie nieważności testamentu spadkodawcy cierpiącego na chorobę Alzheimera i otępienie, a także potrzebą dokonania wykładni art. 945 § 1 k.c. w zw. z art. 278 § 1, art. 286, art. 232 zd. 2, art. 13 § 2 oraz art. 670 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kryteria przyjmowania skarg kasacyjnych do rozpoznania zostały skatalogowane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Dwa pierwsze punkty dotyczą publicznej funkcji dążenia do ujednolicenia i wzbogacania orzecznictwa, a ich przedmiotem są problemy o charakterze prawnym, o wysokim stopniu skomplikowania, zaś w przypadku przesłanki potrzeby wykładni również wywołujące realne rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych lub Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał już, że zagadnienie prawne powinno zostać sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, a jednocześnie powinno być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. m.in. postanowienia SN z 25 lutego 2026 r., I CSK 2774/25; z 25 listopada 2025 r., I CSK 1886/24; z 11 stycznia 2024 r., I CSK 6184/22; z 13 grudnia 2023 r., I CSK 5954/22 oraz z 25 października 2023 r., III USK 286/22).

Analogiczne wymagania stawia się również potrzebie dokonania wykładni określonego przepisu prawa. W ramach tej przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania należy przedstawić i uargumentować nierozwiązany jeszcze problem lub nieujednoliconą jeszcze rozbieżność orzeczniczą. Jeżeli zaś wykładnia tego przepisu została już dokonana lub ujednolicona, niezbędne jest podanie dodatkowej argumentacji, dlaczego ustalona linia orzecznicza wymaga zmiany (zob. np. postanowienia SN: z 11 czerwca 2026 r., I CSK 2025/25; z 18 grudnia 2025 r., I CSK 1787/25; z 11 grudnia 2024 r., I CSK 4586/23; z 25 października 2023 r., I CSK 2989/23; z 27 września 2023 r., I CSK 4679/22, z 17 sierpnia 2023 r., I CSK 5668/22; z 2 sierpnia 2023 r., I CSK 6585/22 oraz z 14 czerwca 2023 r., I CSK 1231/23).

Skarżący nie uczynił zadość tym wymaganiom. Należy bowiem zwrócić uwagę na to, że dowody z opinii biegłych posiadających wiadomości specjalne podlegają ostatecznie, jak wszystkie pozostałe środki dowodowe, ocenie sądu rozstrzygającego sprawę, którego obowiązkiem jest wszechstronne jej

rozpatrzenie, na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów. Opinia biegłego ma jedynie na celu ułatwienie sądowi należytej oceny już zebranego w sprawie materiału wtedy, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne. Nie może ona natomiast być sama w sobie być źródłem materiału faktycznego sprawy ani tym bardziej stanowić podstawy ustalenia okoliczności będących przedmiotem oceny biegłych. Ustalenie stanu faktycznego należy do sądu orzekającego, a biegli powinni udzielić odpowiedzi na konkretne pytania dostosowane do stanu faktycznego sprawy (zob. postanowienie SN z 25 lutego 2026 r., I CSK 4023/24). Ocena wniosków wynikających z opinii biegłych oraz ich zastosowania w sprawie, jako czynność z zakresu stosowania prawa, spoczywa w całości na sądzie *meriti* (zob. postanowienie SN z 20 listopada 2025 r., I CSK 1936/25). Nie jest zatem możliwe aprioryczne ustalenie hierarchii ważności dowodów z opinii biegłych różnych specjalności medycznych, skoro ich ocena dokonywana jest całościowo, w oparciu o wszystkie dowody przeprowadzone w danej sprawie.

Zważywszy zaś na to, że kognicja Sądu Najwyższego w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi kasacyjnej ograniczona jest wyłącznie do kwestii jurydycznych, ponieważ zgodnie z art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c. zarzutem skargi kasacyjnej nie mogą stać się kwestie dotyczące ustaleń faktycznych ani oceny dowodów, wątpliwości przedstawione przez skarżącego nie mogą uzasadniać przyjęcia skargi do rozpoznania.

Dlatego Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

(M.M.)

[a.ł.]